Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

LI2026/01654

Datum	**Diarienummer**
2026-10-20	Ä 2026-2092

Remissvar - Europeiska kommissionens förslag till förordning om att fastställa ett ramverk för åtgärder i medlemsstater för att trygga bostäders överkomlighet och tillgänglighet COM(2026) 599

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och en hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Myndigheten gör detta genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, förbättrad omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet.

Tillväxtverket är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för industri, byggande och handel. Verksamheten bedrivs inom tre politikområden – regional utvecklingspolitik, landsbygdspolitik och näringspolitik – som är ömsesidigt förstärkande.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter samt tidigare remissvar - En mer flexibel hyresmarknad (SOU 2025-65) och Remissvar - Kreditgarantier för lån till anordnande av nya bostäder i etablerings- och omställningskommuner (LI2025/01122).

Sammanfattning

- Tillväxtverket anser att utmaningar på bostadsmarknaden utgör ett stort hinder för hållbar regional utveckling och för företagens möjlighet att hitta rätt kompetens.

- Tillväxtverket vill framhålla att bostadsmarknadens utmaningar ser mycket olika ut i olika delar av Sverige. Förslaget bör därför ge medlemsstaterna ett tillräckligt handlingsutrymme att beakta regionala och lokala förhållanden.

- Tillväxtverket är positiva till att förslaget betonar vikten av evidensbaserade analyser och proportionalitet vid införande av eventuella begränsningar av vissa användningar av bostäder. Det är viktigt att bevaka att EU-förslagets kriterier för bostadsstress innehåller proportionerliga krav på analys och uppföljning.

- Det kan finnas behov av utvecklad metodik för lokala bostadsmarknadsanalyser, förbättrad tillgång till jämförbara data, stöd till kommuner och regioner i analys- och uppföljningsarbetet samt samordning mellan nationella myndigheter med ansvar för bostads-, statistik- och regionalpolitiska frågor.

- Tillväxtverket bedömer att förslaget endast i undantagsfall skulle vara relevant utifrån bostadssituationen på platser i Sverige.

Tillväxtverkets ståndpunkter

Bostadsförsörjningens betydelse för en hållbar regional utveckling

Tillväxtverket är positiva till EU-kommissionens ambition att skapa ett ramverk som beskriver hur medlemsstater, regioner och kommuner kan vidta åtgärder för att hantera bostadsbrist och försämrad bostadsöverkomlighet och som samtidigt ger långsiktighet och förutsägbarhet för aktörer som kan påverka bostadssituationen.

Tillväxtverket vill understryka att bostadsförsörjning är en avgörande faktor för hållbar regional utveckling och svensk konkurrenskraft. Brist på bostäder utgör ett betydande hinder för både privatpersoners möjlighet att välja bostadsort och företagens och offentliga arbetsgivares förmåga att rekrytera och behålla rätt kompetens.

I flera svenska tillväxtregioner överstiger företagens rekryteringsbehov det lokala bostadsutbudet, vilket blivit tydligt i samband med den gröna industriella omställningen i norra Sverige. I Norrbottens och Västerbottens län, där Tillväxtverket har ett regeringsuppdrag att samordna det nationella arbetet, har bostadsförsörjning identifierats som en av de mest kritiska utmaningarna.

I Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet framkommer att kompetensbrist är det största tillväxthindret för företagen i Sverige[1]. Tillgång till bostäder är en nyckel för att säkerställa kompetensförsörjningen på ett hållbart sätt.

Vikten av flexibla territoriella perspektiv

Tillväxtverket vill framhålla att bostadsutmaningar ser mycket olika ut inom landet. Medan vissa områden kännetecknas av höga priser, stark efterfrågan och bostadsbrist

präglas andra områden av vikande befolkning och ett överskott av bostäder. I Sverige förekommer ofta båda situationerna inom samma arbetsmarknadsregion eller kommun.

Tillväxtverket anser därför att förordningens indikatorer och kriterier för att identifiera bostadsstress bör vara tillräckligt flexibla för att kunna anpassas till olika geografiska och demografiska förutsättningar. Det kan till exempel finnas situationer där det finns behov av restriktioner inom en viss del av en kommun.

Evidensbaserade beslut och behov att stärka kunskapsframtagning

Tillväxtverket ser positivt på att förslaget ställer krav på analyser, dokumentation och uppföljning innan restriktioner införs. Ett systematiskt kunskapsunderlag kan bidra till bättre beslutsfattande och en mer effektiv användning av offentliga resurser.

Myndigheten anser dock att genomförandet kan innebära betydande krav på statistikproduktion och analyskapacitet, särskilt på lokal och regional nivå. Vi är därför positiva till att det enligt förslaget är valfritt att införa restriktioner. Det är viktigt att bevaka att EU-förslagets kriterier för bostadsstress innehåller proportionerliga krav på analys och uppföljning.

Det kan bli en alltför stor börda för till exempel hårt ansträngda etableringskommuner att ta fram och redovisa fakta och statistik. Här kan staten behöva ta en särskild roll för att underlätta datainsamling och statistikframtagning.

EU-förordning 2024/1028 om datainsamling och datadelning för korttidsuthyrning av boende, STR, började tillämpas fullt ut den 20 maj 2026. Eftersom förordningen inte tvingar Sverige att införa ett nationellt registreringssystem för korttidsuthyrning, har Sverige tills vidare valt att inte samla in denna data om korttidsuthyrning.

Oavsett kommunernas kapacitet och resurser behöver de kunna få stöd av nationell nivå angående dataunderlag, metodstöd och analys. Här skulle till exempel SCB, länsstyrelser, Tillväxtverket, Boverket och andra sektorsmyndigheter kunna få uppdrag. Det kan finnas behov av utvecklad metodik för lokala bostadsmarknadsanalyser, förbättrad tillgång till jämförbara data, stöd till kommuner och regioner i analys- och uppföljningsarbetet samt samordning mellan nationella myndigheter med ansvar för bostads-, statistik- och regionalpolitiska frågor. Kommunerna behöver även en tydlig vägledning, både vid tolkning och tillämpning av lagstiftning.

Balans mellan bostadsförsörjning och besöksnäringens konkurrenskraft

Tillväxtverket delar bedömningen att omfattande korttidsuthyrning i vissa fall kan påverka tillgången till permanenta bostäder. Samtidigt vill myndigheten uppmärksamma att besöksnäringen är en viktig motor för sysselsättning, företagande och regional utveckling i många svenska geografier. Eventuella begränsningar bör därför utformas på ett sätt som tar hänsyn till både bostadsförsörjningsmål och näringspolitiska mål. Det är viktigt att konsekvenserna för besöksnäringen, särskilt i landsbygds- och turistkommuner, analyseras noggrant innan restriktioner införs.

Ur ett turism- och destinationsperspektiv är de mest betydande effekterna sannolikt att det kommer att finnas möjlighet till begränsningar av kommersiell korttidsuthyrning och att kunna införa åtgärder mot ett stort inslag av fritids- och investeringsbostäder i turistområden. Det innebär också förbättrade möjligheter att säkra bostäder för säsongsanställd arbetskraft. Samtidigt kan förslaget innebära viss risk för negativ påverkan på besöksnäringen. För många svenska turistkommuner blir därför den centrala avvägningen hur man balanserar behovet av bostäder för invånare

och arbetskraft mot behovet av boendekapacitet för besökare och turismens ekonomiska betydelse. Eftersom besöksnäringen ofta är starkt säsongsberoende och koncentrerad till specifika geografiska platser, skapas en direkt konflikt om det lokala bostadsbeståndet.

Åtgärder för att stärka bostadsförsörjningen bör kombineras med insatser som säkerställer destinationers konkurrenskraft, exportintäkter och möjligheter att ta emot internationella besökare.

Beslut i detta ärende har fattats av Tim Brooks, avdelningschef Näringsliv och regional utveckling. Isaac Karlsson, Marie Gyllenberg, Caroline Elfstadius, AnneLie Granljung, Maria Ljung Westin och enhetschef Marina Gregorsson har deltagit i handläggningen. Madelen Nilsson har varit föredragande.

Tim Brooks

Madelen Nilsson